

**PASAULINĖ
ANTIDOPINGO AGENTŪRA**

Pasaulinis antidopingo kodeksas

TARPTAUTINIS STANDARTAS

2020 M. DRAUDŽIAMASIS SĄRAŠAS

Draudžiamąjį sąrašą oficialųjį tekstą tvarko Pasaulinė antidopingo agentūra (WADA) ir jį skelbia anglų bei prancūzų kalbomis.
Kilus nesutarimų dėl tekstų anglų ir prancūzų kalbomis aiškinimo, vadovaujamasi tekstu anglų kalba.

Šis sąrašas įsigalioja 2020 m. sausio 1 d.

2020 M. DRAUDŽIAMASIS SĄRAŠAS

PASAULINIS ANTIDOPINGO KODEKSAS

Įsigalioja 2020 m. sausio 1 d.

Vadovaujantis Pasaulinio antidopingo kodekso 4.2.2 straipsniu, visos *draudžiamosios medžiagos* laikomos „specifinėmis medžiagomis“, išskyrus S1, S2, S4.4, S4.5, S6.a klasių medžiagas bei draudžiamuosius metodus M1, M2 ir M3.

<p>MEDŽIAGOS IR METODAI, DRAUDŽIAMAI VISAIS ATVEJ AIS (VARŽYBŲ IR NE VARŽYBŲ METU)</p>

DRAUDŽIAMOSIOS MEDŽIAGOS

S0. NEPATVIRTINTOS MEDŽIAGOS

Bet kokia farmakologinė medžiaga, neįtraukta nė į vieną Sąrašo skyrių ir šiuo metu jokios vyriausybės sveikatos priežiūros institucijos nepatvirtinta kaip gydomoji medžiaga žmonėms (pvz., vaistai, kurių ikiklinikiniai ar klinikiniai tyrimai dar vykdomi ar buvo nutraukti, pakeistos struktūros vaistai (angl. *designer drugs*), medžiagos, užregistruotos naudoti tik kaip veterinariniai vaistai), yra visais atvejais draudžiama.

S1. ANABOLINIAI PREPARATAI

Anaboliniai preparatai yra draudžiami.

1. Anaboliniai androgeniniai steroidai (AAS),

kai jie skiriami kaip egzogeniniai preparatai, įskaitant (bet neapsiribojant):

1-androstendiolį (5α -androst-1-en-3 β ,17 β -diolį);

1-androstendioną (5α -androst-1-en-3,17-dioną);

1-androsteroną (3α -hidroksi- 5α -androst-1-en-17-oną);

1-epiandrosteroną (3β -hidroksi- 5α -androst-1-en-17-oną);

1-testosteroną (17β -hidroksi- 5α -androst-1-en-3-oną);

4-androstendioli (androst-4-en-3 β ,17 β -dioli);
4-hidroksitestosterona (4,17 β -dihidroksiandrost-4-en-3-ona);
5-androstendiona (androst-5-en-3,17-diona);
7 α -hidroksi-DHEA;
7 β -hidroksi-DHEA;
7-keto-DHEA;
19-norandrostendioli (estr-4-en-3,17-dioli);
19-norandrostendiona (estr-4-en-3,17-diona);
androstanolona (5 α -dihidrotesterona, 17 β -hidroksi-5 α -androstan-3-ona);
androstendioli (androst-5-en-3 β ,17 β -dioli);
androstendiona (androst-4-en-3,17-diona);
bolasterona;
boldenona;
boldiona (androsta-1,4-dien-3,17-diona);
kalusterona;
klosteboli;
danazoli ([1,2]oksazol[4',5':2,3]pregna-4-en-20-in-17 α -oli);
dehidrochlormetiltestosterona (4-chlor-17 β -hidroksi-17 α -metilandrosta-1,4-dien-3-ona);
deksimetiltestosterona (17 α -metil-5 α -androst-2-en-17 β -oli ir 17 α -metil-5 α -androst-3-en-17 β -oli);
drostanolona;
epiandrosterona (3 β -hidroksi-5 α -androstan-17-ona);
epi-dihidrotesterona (17 β -hidroksi-5 β -androstan-3-ona);
epitestosterona;
etilestrenoli (19-norpregna-4-en-17 α -oli);
fluoksimesterona;
formebolona;
furazaboli (17 α -metil[1,2,5]oksadiazol[3',4':2,3]-5 α -androstan-17 β -oli);
gestrinona;
mestanolona;
mesterolona;
metandienona (17 β -hidroksi-17 α -metilandrosta-1,4-dien-3-ona);
metenolona;
metandrioli;
metasterona (17 β -hidroksi-2 α ,17 α -dimetil-5 α -androstan-3-ona);
metil-1-testosterona (17 β -hidroksi-17 α -metil-5 α -androst-1-en-3-ona);
metilklosteboli;
metildienolona (17 β -hidroksi-17 α -metilestra-4,9-dien-3-ona);
metilnortesterona (17 β -hidroksi-17 α -metilestr-4-en-3-ona);
metiltestosterona;
metribolona (metiltrienolona, 17 β -hidroksi-17 α -metilestra-4,9,11-trien-3-ona);
mibolona;
nandrolona (19-nortesterona);
norboletona;
norklosteboli (4-chloro-17 β -ol-estr-4-en-3-ona);

noretandroloną;

oksaboloną;

oksandroloną;

oksimesteroną;

oksimetoloną;

prasteroną (dehidroepiandrosteroną, DHEA, 3 β -hidroksiandrost-5-en-17-oną);

prostanozolį (17 β -[(tetrahidropiran-2-il)oksi]-1'H-pirazolo[3,4:2,3]-5 α -androstaną);

kvinboloną;

stanozololį;

stenboloną;

testosteroną;

tetrahydrogestrinoną (17-hidroksi-18 α -homo-19-nor-17 α -pregna-4,9,11-trien-3-oną);

trenboloną (17 β -hidroksiestr-4,9,11-trien-3-oną)

ir kitas panašios cheminės struktūros ar panašų biologinį poveikį sukeliančias medžiagas.

2. Kiti anaboliniai preparatai

Įskaitant (bet neapsiribojant):

klenbuterolį, selektyvius androgenų receptorių modulatorius [SARM, pvz., andariną, LGD-4033 (ligandrolį), enobosarmą (ostariną) ir RAD140], **tiboloną, zeranolį ir zilpaterolį.**

S2. PEPTIDINIAI HORMONAI, AUGIMO FAKTORIAI, KITOS PANAŠIOS MEDŽIAGOS IR MIMETIKAI

Toliau išvardytos medžiagos ir kitos panašios cheminės struktūros arba panašų biologinį poveikį sukeliančios medžiagos:

1. eritropoetinas (EPO) ir eritropoezę veikiantys preparatai, įskaitant (bet neapsiribojant):

1.1. eritropoetino receptorių agonistus, pvz., darbepoetinus (dEPO), eritropoetinus (EPO), EPO pagrindu sukurtus junginius [pvz., EPO-Fc, metoksipolietileno glikol-epoetinė beta (CERA)], EPO mimetikus ir jų junginius (pvz., CNTO-530 ir peginesatidą);

1.2. hipoksiją sukeliančio faktoriaus (HIF) aktyvavimo medžiagas, pvz. kobaltą, daprodustatą (GSK1278863), molidustatą (BAY 85-3934), roksadustatą (FG-4592), vadadustatą (AKB6549), ksenoną;

1.3. GATA inhibitorius, pvz., K-11706;

1.4. TGF-beta (TGF- β) inhibitorius, pvz., luspaterceptą, sotaterceptą;

1.5. įgimtų regeneracinių receptorių agonistus, pvz., asialo EPO, karbamilintą EPO (CEPO);

2. Peptidiniai hormonai ir jų išsiskyrimo faktoriai:

2.1. chorioninis gonadotropinas (CG) ir liuteinizuojantis hormonas (LH) bei jų išsiskyrimo faktoriai vyrų organizme, pvz., buserelinas, deslorelinas, gonadorelinas, goserelinas, leuprorelinas, nafarelinas ir triptorelinas;

2.2. kortikotropinai ir jų išsiskyrimo faktoriai, pvz., kortikorelinas;

2.3. augimo hormonas (GH), jo fragmentai ir išsiskyrimo faktoriai, įskaitant (bet neapsiribojant) augimo hormono fragmentus, pvz., AOD-9604 ir hGH 176-191, augimo hormono išsiskyrimo hormoną (GHRH) ir jo analogus, pvz., CJC-1293, CJC-1295, sermoreliną ir tesamoreliną, augimo hormonų sekretagogus (GHS), pvz., lenomoreliną (greliną) ir jo mimetikus, kaip antai anamorelinas, ipamorelinas, macimorelinas ir tabimorelinas; GH išsiskyrimo peptidus (GHRPs), pvz., aleksamoreliną, GHRP-1, GHRP-2 (pralmoreliną), GHRP-3, GHRP-4, GHRP-5, GHRP-6 ir eksmoreliną (heksareliną).

3. Augimo faktoriai ir augimo faktorių modulatoriai, įskaitant (bet neapsiribojant):

fibroblastų augimo faktorius (FGFs);

hepatocitų augimo faktorių (HGF);

į insuliną panašų augimo faktorių-1 (IGF-1) ir jo analogus;

mechaninius augimo faktorius (MGFs);

trombocitų kilmės augimo faktorių (PDGF);

timoziną-β4 ir jo darinius, pvz., TB-500;

kraujagyslių endotelio augimo faktorių (VEGF);

ir bet kokie kiti augimo faktoriai ar augimo faktorių modulatoriai, turintys poveikį raumenų, sausgyslių ar raiščių baltymų sintezei (degradacijai), vaskuliarizacijai, energijos sunaudojimui, regeneracijos gebėjimams ar skaidulų tipo pasikeitimui.

S3. BETA-2 AGONISTAI

Draudžiami visi selektyvūs ir neselektyvūs **beta-2 agonistai**, taip pat visi **optiniai izomerai**,

įskaitant (bet neapsiribojant):

fenoterolį, formoterolį, higenaminą, indakaterolį, olodaterolį, prokaterolį, reproterolį, salbutamolį, salmeterolį, terbutaliną, tretokvinolį (trimetokvinolį), tulobuterolį, vilanterolį,

išskyrus:

- įkvepiamąjį **salbutamolį** (ne daugiau kaip 1600 mikrogramų per 24 valandas, atskiromis dozėmis, neviršijant 800 mikrogramų per 12 valandų, pradedant skaičiuoti nuo bet kurios dozės);
- įkvepiamąjį **formoterolį** (didžiausia suvartota dozė – ne daugiau kaip 54 mikrogramai per 24 valandas);

- įkvėpiamąjį **salmeterolį** (ne daugiau kaip 200 mikrogramų per 24 valandas).

Šlapime aptiktas didesnis nei 1000 ng/ml salbutamolio ar didesnis nei 40 ng/ml formoterolio kiekis neatitinka medžiagos vartojimo gydymo tikslais reikalavimų, todėl laikoma, kad tai *teigiamas testo rezultatas*, nebent *sportininkas* kontroliuojamais farmakokinetiniais tyrimais įrodo, kad netipinis rezultatas buvo gautas dėl gydymo tikslais įkvėptos dozės, neviršijusios pirmiau nurodytos didžiausios leidžiamos ribos.

S4. HORMONAI IR MEDŽIAGŲ APYKAITOS MODULIATORIAI

Draudžiami šie **hormonai ir medžiagų apykaitos modulatoriai**:

1. aromatazės inhibitoriai, įskaitant (bet neapsiribojant):

2-androstenolį (5 α -androst-2-en-17-olį);

2-androstenoną (5 α -androst-2-en-17-oną);

3-androstenolį (5 α -androst-3-en-17-olį);

3-androstenoną (5 α -androst-3-en-17-oną);

4-androsten-3,6,17-trioną (6-okso);

aminoglutetimidą;

anastrozolį;

androsta-1,4,6-trien-3,17-dioną (androstatrienedioną);

androsta-3,5-dien-7,17-dioną (arimistaną);

eksemestaną;

formestaną;

letrozolį;

testolaktoną;

2. selektyvūs estrogeno receptorių modulatoriai (SERM), įskaitant (bet neapsiribojant):

bazedoksifeną;

ospemifeną;

raloksifeną;

tamoksifeną;

toremifeną;

3. kitos antiestrogeninės medžiagos, įskaitant (bet neapsiribojant):

klomifeną;

ciklofenilį;

fulvestrantą;

4. medžiagos, užkertančios kelią IIB tipo aktivino receptoriaus aktyvinimui, įskaitant (bet neapsiribojant):

A tipo aktiviną neutralizuojančius antikūnus;

konkurencinius IIB tipo aktivino receptorių, kaip antai masalo pavidalo **aktivino receptoriai** (pvz., ACE-031);

IIB tipo antiaktivino receptoriaus antikūnus (pvz., bimagrumabą);
miostatino inhibitorius, kaip antai **medžiagos, mažinančios ar stabdančios miostatino raišką; miostatina neutralizuojančius antikūnus** (pvz., domagrozumabą, landogrozumabą, stamulumabą); **miostatina surišančius baltymus** (pvz., folistatina, miostatino propeptidą);

5. medžiagų apykaitos modulatoriai:

5.1. **AMP aktyvinamos baltymų kinazės (AMPK) aktyvikliai**, pvz., **AICAR, SR9009;** ir **peroksisomų proliferatorių aktyvinamų delta receptorių (PPARδ) agonistai**, pvz., **2-(2-metil-4-((4-metil-2-(4-(trifluorometil)fenil)thiazol-5-il)metiltio)fenoksi)acto rūgštis** (GW1516, GW501516);

5.2. **insulinai ir insulino mimetikai;**

5.3. **meldonis;**

5.4. **trimetazidas.**

S5. DIURETIKAI IR MASKUOJAMOSIOS MEDŽIAGOS

Draudžiami šie **diuretikai** ir **maskuojamosios medžiagos**, taip pat kitos panašios cheminės struktūros arba panašaus biologinio poveikio medžiagos, įskaitant (bet neapsiribojant):

- **desmopresiną, probenecidą, plazmos tūrio didinimo priemones**, pvz., intraveniniu būdu vartojamą **albuminą, dekstraną, hidroksietilo krakmolą ir manitolį;**

- **acetazolamidą, amiloridą, bumetanidą, kanrenoną, chlortalidoną, etakrino rūgštį, furozemidą, indapamidą, metolazoną, spironolaktoną, tiazidus**, pvz., **bendroflumetiazidą, chlortiazidą ir hidrochlortiazidą; triamtereną ir vaptanus**, pvz., **tolvaptaną,**

išskyrus:

- **drospirenoną, pamabromą, į akis vartojamus karboanhidrazės inhibitorius** (pvz., **dorzolamidą ir brinzolamidą;**
- **vietiška vartojamą felipresiną, skirtą dantų nejautrai.**

Jei sportininko dopingo mėginyje bet kuriuo metu ar, jei taikoma, *per varžybas* aptinkamas bet koks šių medžiagų, kurių vartojimas ribojamas (pvz., formoterolio, salbutamolio, katino, efedrino, metilefedrino ir pseudoefedrino), kiekis kartu su diuretiku ar kita maskuojamąja medžiaga, laikoma, kad tai *teigiamas testo rezultatas*, nebent *sportininkas* turi patvirtintą *leidimą vartoti gydymui (LVG)*, išduotą šiai medžiagai, kartu su leidimu vartoti diuretiką ar maskuojamąją medžiagą.

DRAUDŽIAMIEJI METODAI

M1. KRAUJO IR KRAUJO KOMPONENTŲ MANIPULIACIJA

Draudžiami šie metodai:

1. bet kokio kiekio ir bet kokios kilmės autologinio, alogeninio (homologinio) ar heterologinio kraujo arba eritrocitų produktų *vartojimas* ar pakartotinis jų išvirkštimas į kraujotakos sistemą;

2. dirbtinis deguonies įsisavinimo, pernašos ar tiekimo didinimas, naudojant (bet neapsiribojant):

cheminius perfluoro preparatus, efaproksirali (RSR13) ir modifikuotus hemoglobino produktus, pvz., hemoglobino pagrindu sukurtus kraujo pakaitalus, hemoglobino produktus mikrokapsulėse, išskyrus papildomą įkvepiamą deguonį;

3. bet kokios rūšies kraujo ar kraujo komponentų manipuliacija kraujagyslėse fizinėmis ar cheminėmis priemonėmis.

M2. CHEMINĖS IR FIZINĖS MANIPULIACIJOS

Draudžiama:

1. klastoti ar bandyti apgaule pakeisti per *dopingo kontrolę* paimtų *mėginių* vientisumą ir tinkamumą, įskaitant (bet neapsiribojant) mėginio pakeitimą ir (arba) klastojimą, pvz., pridėdant proteazių;

2. atlikti intravenines infuzijas ir (arba) injekcijas, viršijančias iš viso 100 ml per 12 valandų, išskyrus tuos atvejus, kai jos teisėtai skiriamos gydymo ligoninėje laikotarpiu, atliekant chirurgines procedūras ar klinikinius diagnostinius tyrimus.

M3. GENU IR LĄSTELIŲ DOPINGAS

Draudžiami šie metodai, kuriais siekiama pagerinti sportininko pasirodymą:

1. nukleino rūgščių ar nukleino rūgščių analogų naudojimas, galintis bet koku būdu pakeisti genomo sekas ir (arba) pakeisti genų raišką; tai apima genų redagavimo, genų nutildymo ir genų perkėlimo technologijas, jomis neapsiribojant;

2. normalių ar genetiškai modifikuotų ląstelių naudojimas.

PER VARŽYBAS DRAUDŽIAMOS MEDŽIAGOS IR METODAI
--

Be pirmiau apibrėžtų S0–S5 ir M1–M3 klasių, per varžybas draudžiamos šios klasės:

DRAUDŽIAMOSIOS MEDŽIAGOS

S6. STIMULIATORIAI

Draudžiami visi **stimulatoriai**, įskaitant visus **optinius izomeras** (pvz., *d-* ir *l-*), jei tinka.

Stimuliatoriams priskiriami:

a) Nespecifiniai stimulatoriai:

adrafinilas;

amfepramonas;

amfetaminas;

amfetaminilas;

amifenazolis;

benfluoreksas;

benzilpiperazinas;

bromantanas;

klobenzoreksas;

kokainas;

kropropamidas;

krotetamidas;

fenkaminas;

fenetilas;

fenfluraminas;

fenproporeksas;

fonturacetamas [4-fenilpiraketamas (karfedonas)];

furfenoreksas;

lisdeksamfetaminas;

mefenoreksas;

mefenterminas;

mezokarbas;

metamfetaminas(d-);

p-metilamfetaminas;

modafinilas;

norfenfluraminas;

fendimetrazinas;

fenterminas;
prenilaminas;
prolintanas.

Stimuliatorius, neįtrauktas į šio skyriaus sąrašą, yra specifinė medžiaga.

b) Specifiniams stimuliatoriams priskiriama, tuo neapsiribojant:

3-metilheksan-2-aminas (1,2-dimetilpentilaminas);
4-metilheksan-2-aminas (metilheksanaminas);
4-metilpentan-2-aminas (1,3-dimetilbutilaminas);
5-metilheksan-2-aminas (1,4-dimetilpentilaminas);
benzfetaminas;
katinas **;
katinonas ir jo analogai, pvz. **mefedronas**, **metedronas** ir **α -pirolidinovalerofenonas**;
dimetamfetaminas (dimetilamfetaminas);
efedrinas ***;
epinefrinas **** (adrenalinas);
etamivanas;
etilamfetaminas;
etilefrinas;
famprofazonas;
fenbutrazatas;
fenkamfaminas;
heptaminolis;
hidroksiamfetaminas (parahidroksiamfetaminas);
izometeptenas;
levmetamfetaminas;
meklofenoksatas;
metilendioksimetamfetaminas;
metilefedrinas ***;
metilfenidatas;
niketamidas;
norfenefrinas;
oktodrinas (1,5-dimetilheksilaminas);
oktopaminas;
oksilofrinas (metilsinefrinas);
pemolinas;
pentetrazolis;
fenetilaminas ir jo dariniai;
fenmetrazinas;
fenprometaminas;
propilheksedrinas;
pseudoefedrinas *****;
selegilinas;
sibutraminas;
strichninas;

tenamfetaminas (metilendioksiamfetaminas);
tuaminoheptanas ir kitos panašios cheminės struktūros ir panašų biologinį poveikį sukeliančios medžiagos.

Išskyrus:

- klonidiną,
- imidazolo darinius, skirtus vartoti ant odos, į nosį arba į akis, ir stimulatorius, kurie yra įtraukti į 2020 metų stebėsenos programą*.

*Bupropionas, kofeinas, nikotinas, fenilefrinas, fenilpropanolaminas, pipradolis ir sinefrinas: šios medžiagos įtrauktos į 2020 metų stebėsenos programą ir nelaikomos *draudžiamosiomis medžiagomis*.

**Katinas yra draudžiamas, kai jo koncentracija šlapime yra didesnė kaip 5 mikrogramai mililitre.

***Efedrinas ir metilefedrinas yra draudžiami, kai kiekvieno jų koncentracija šlapime yra didesnė kaip 10 mikrogramų mililitre.

****Epinefrinas (adrenalinas) nedraudžiamas, jei jis skirtas vartoti vietiškai (pvz., vartoti į nosį ar į akis) ar vartojamas kartu su vietiniais anestetikais.

*****Pseudoefedrinas yra draudžiamas, kai jo koncentracija šlapime didesnė kaip 150 mikrogramų mililitre.

S7. NARKOTIKAI

Draudžiami toliau išvardyti narkotikai, įskaitant visus jų **optinius izomerus**, pvz., *d-* ir *l-*, kai taikytina:

buprenorfinas;
dekstromoramidas;
diamorfinas (heroinas);
fentanilis ir jo **dariniai**;
hidromorfonas;
metadonas;
morfinas;
nikomorfinas;
oksikodonas;
oksimorfonas;
pentazocinas;
petidinas.

S8. KANABINOIDAI

Draudžiami visi natūralūs ir sintetiniai kanabinoidai, pvz.:

- esantys **kanapėse** (hašišas, marihuana) ir **kanapių** produktuose;
- natūralūs ir sintetiniai **tetrahidrokanabinoliai** (THCs);

- sintetiniai **kanabinoidai**, sukeliantys į THC panašų poveikį,

išskyrus:

- kanabidiolį.

S9. GLIUKOKORTIKOIDAI

Visi **gliukokortikoidai** yra draudžiami, kai vartojami per burną, švirkščiami į veną ar raumenis arba vartojami į tiesiąją žarną,

įskaitant (bet neapsiribojant):

betametazoną;

butezonidą;

kortizoną;

deflazakortą;

deksametazoną;

flutikazoną;

hidrokortizoną;

metilprednizoloną;

prednizoloną;

prednizoną;

triamcinoloną.

MEDŽIAGOS, DRAUDŽIAMOS TAM TIKRŲ SPORTO ŠAKŲ ATSTOVAMS

P1. BETA BLOKATORIAI

Beta blokatoriai draudžiami tik per šių sporto šakų *varžybas* ir *ne varžybų metu*, kai nurodyta:

- Šaudymas iš lanko (WA)*
- Automobilių sportas (FIA)
- Biliardas (visų tipų) (WCBS)
- Smiginis (WDF)
- Golfas (IGF)
- Šaudymas (ISSF, IPC)*
- Slidinėjimas / snieglenčių sportas (FIS), t. y. šuoliai su slidėmis, akrobatinio slidinėjimo šuolių (angl. *aerials*) ir puslankio (angl. *halfpipe*) rungtys, snieglenčių puslankio ir šuolių ore (angl. *big air*) rungtys
 - Povandeninio sporto (CMAS) rungtys: kvėpavimo sulaikymas panirus (angl. *apnoea*) su vienodu svoriu ir su plaukmenimis ar be jų, dinaminis kvėpavimo sulaikymas (angl. *dynamic apnoea*) plaukiant po vandeniu su plaukmenimis ar be jų, laisvasis panirimas (angl. *free immersion*), plaukimas po vandeniu „Jump Blue“, povandeninė žūklė, statiškas kvėpavimo sulaikymas (angl. *static apnoea*), povandeninis šaudymas į taikinius (angl. *target shooting*) ir kvėpavimo sulaikymas panirus su kintamu svoriu (angl. *variable weight apnoea*).

* Taip pat draudžiama *ne varžybų metu*.

Beta blokatoriams priskiriama, tuo neapsiribojant:

acebutololis;
alprenololis;
atenololis;
betaksololis;
bizoprololis;
bunololis;
karteololis;
karvedilolis;
celiprololis;
esmololis;
labetalolis;
metipranololis;
metoprololis;
nadololis;
oksprenololis;
pindololis;
propranololis;
sotalolis;
timololis.